

Θέμα: Οι εν εξελίξει συνομιλίες για το Κυπριακό και η Ευρωπαϊκή Ένωση

I. Γενικά

Η προοπτική ένταξης της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση θα έπρεπε να επηρεάζει αφενός το χαρακτήρα της διαδικασίας και αφετέρου το περιεχόμενο των συνομιλιών.

II. Η Ευρωπαϊκή προοπτική της Κύπρου και οι συνομιλίες

1. Ο Έλληνας «παρατηρητής» θα συνεχίσει να προβάλλει θέσεις που: α) διασφαλίζουν την επιβίωση και τη λειτουργικότητα της Δημοκρατίας, και β) εγγυώνται την εναρμόνιση της αναζητούμενης λύσης με τις αρχές της Ευρωπαϊκής Ένωσης και την απρόσκοπτη συμμετοχή της Κύπρου σ' αυτήν.

2. Οι εκπρόσωποι της Επιτροπής και της Προεδρείας της Ευρωπαϊκής Ένωσης θα έχουν αυξημένη ευθύνη ως προς τη διασφάλιση των αρχών της και την απρόσκοπτη συμμετοχή της Κύπρου σ' αυτήν. Υπό τα δεδομένα αυτά, διαφαίνεται σταδιακά η προοπτική αργόσυρτων συγκλίσεων στις θέσεις των εκπροσώπων της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

3. Τέλος, οι θέσεις της Τουρκίας, από τη στιγμή που αναγνωρίστηκε ως εντάξιμη χώρα, δεν είναι δυνατόν να αγνοούν στο διηνεκές και αζημίως τις αρχές της Ένωσης.

III. Διαφοροποίηση του περιεχομένου της λύσης

1. Εφόσον αναζητείται η αναδιοργάνωση της Κυπριακής Δημοκρατίας με απτή την προοπτική της ένταξής της στην Ευρωπαϊκή Ένωση, κάθε λύση πρέπει να εναρμονίζεται ή έστω να μην αντίκειται στις θεμελιώδεις αρχές που διέπουν την Ένωση.

2. Πρόκειται για τις (υπερεθνικές) αρχές που αποτελούν τα βάρη για τη συγκρότηση και τη λειτουργία των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, δηλαδή τις τέσσερις βασικές ελευθερίες (ελευθερία κυκλοφορίας εμπορευμάτων, ελευθερία κυκλοφορίας προσώπων, ελευθερία εγκατάστασης και παροχής υπηρεσιών, ελευθερία κίνησης κεφαλαίων και πληρωμών) καθώς επίσης και τις αρχές της αυτονομίας των

Κοινοτήτων, της υπεροχής του κοινοτικού δικαίου και της άμεσης ισχύος των κανόνων του στην έννομη τάξη των μελών.

3. Αξίζει να σημειωθεί ότι οι Συνθήκες του Μάαστριχτ και του Άμστερνταμ σηματοδοτούν μία μεγάλη πρόοδο στη δομή και τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης με την αναγωγή (των εθνικής προέλευσης αρχών) της δημοκρατίας και του κράτους δικαίου σε αρχές της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

4. Κάθε λύση πρέπει, λοιπόν, να συνεκτιμά όλες αυτές τις (υπερεθνικές ή εθνικής προέλευσης) αρχές και να δημιουργεί, στο μέτρο του δυνατού, τις προϋποθέσεις για την υιοθέτηση και την εφαρμογή τους στην πράξη.

5. Η ιδιαιτερότητα του Κυπριακού προβλήματος δεν επιτρέπει ωστόσο την αποδοχή των παραπάνω αρχών χωρίς παρεκκλίσεις ή ακόμη και χωρίς οριακές αποκλίσεις. Παρεκκλίσεις και αποκλίσεις πρέπει όμως να προσδιορίζονται με συγκεκριμένο τρόπο, ώστε να μην περιορίζουν υπέρμετρα το περιεχόμενό τους και, πολύ περισσότερο, να μη ματαιώνουν την εφαρμογή τους.

6. Εάν δεν τηρηθεί αυτός ο θεμελιώδης όρος, θα προκύψει ένα πολιτειακό μόρφωμα που θα είναι θνησιγενές και δεν θα είναι στοιχειωδώς σε θέση να συμμετέχει στο θεσμικό γίνεσθαι της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

7. Η Κυπριακή Δημοκρατία πρέπει έτσι να συγκεντρώνει, στη νέα της δομή, όλες τις αναγκαίες προϋποθέσεις που θα της επιτρέπουν να συμμετέχει απρόσκοπτα στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

8. Όταν κατά την πορεία των διαπραγματεύσεων συνειδητοποιηθεί αυτή η πραγματικότητα, η Ευρωπαϊκή Ένωση θα τεθεί προ του τριλήμματος: α) να δεχθεί στους κόλπους της μία πολιτεία ώριμη να συμμετέχει στη λειτουργία της (δηλαδή τη Δημοκρατία αναμορφωμένη και με εξουσία σε όλη την επικράτειά της με τη σημερινή μορφή της και εξουσία στο ελεύθερο έδαφός της), β) να επωμισθεί μία κινδυνώδη επιλογή, δηλαδή την ένταξη μίας πολιτείας «κολοβής» που η συμμετοχή της θα δημιουργούσε αναπόφευκτα προβλήματα στην ίδια τη λειτουργία του θεσμικού οικοδομήματός της, γ) να αρνηθεί την ένταξη της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Αθήνα, 31 Μαρτίου 2000